0 / 0|
Markeer alleen de exacte term
AfdrukkenVerzenden per post
TERMINATORGa terug (druk op Enter)

Aanbeveling CM/Rec(2022)16[1]
van het Comité van Ministers aan de lidstaten

over de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen

(Aangenomen door het Comité van Ministers op 20 mei 2022
(op de 132e zitting van het Comité van Ministers)

Preambule

Het Comité van Ministers, krachtens de voorwaarden van artikel 15.b van het Statuut van de Raad van Europa,

Overwegende dat de lidstaten van de Raad van Europa zich ertoe hebben verbonden de rechten en vrijheden die zijn vastgelegd in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (ETS nr. 5, "het Verdrag") te garanderen voor een ieder die zich binnen hun rechtsgebied bevindt, en dat mensenrechten en vrijheden universeel, ondeelbaar, onderling afhankelijk en met elkaar verbonden zijn en zowel offline als online van toepassing zijn;

Onderstrepend dat de voorbereiding en uitvoering van beleid en wetgeving ter voorkoming en bestrijding van haatzaaiende uitlatingen een zorgvuldige afweging vergen van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven (Artikel 8 van het Verdrag), het recht op vrijheid van meningsuiting (Artikel 10 van het Verdrag) en het recht om gevrijwaard te zijn van discriminatie met betrekking tot beschermde rechten uit het Verdrag (Artikel 14 van het Verdrag);

Benadrukkend dat het voor het effectief voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen van cruciaal belang is de grondoorzaken ervan en de bredere maatschappelijke context te identificeren en te begrijpen, evenals de verschillende uitingsvormen en gevolgen ervan voor degenen die het doelwit zijn;

Ervan overtuigd dat haatzaaiende uitlatingen een diepgeworteld, complex en multidimensionaal fenomeen zijn dat vele gevaarlijke vormen aanneemt en zich zeer snel en wijdverbreid via internet kan verspreiden, en dat de aanhoudende beschikbaarheid van haatzaaiende uitlatingen online de impact ervan, ook offline, verergert;

Inziende dat haatzaaiende uitlatingen op verschillende manieren en in verschillende mate van ernst een negatieve invloed hebben op individuen, groepen en samenlevingen, onder meer door angst in te boezemen en vernedering te veroorzaken bij degenen op wie zij zich richten en door een afschrikwekkend effect te hebben op de deelname aan het publieke debat, hetgeen schadelijk is voor de democratie;

Weten dat personen en groepen het doelwit kunnen zijn van haatzaaiende uitlatingen op verschillende gronden, of combinaties daarvan, en erkennen dat deze personen en groepen speciale bescherming nodig hebben, zonder dat dit ten koste gaat van de rechten van andere personen of groepen;

Rekening houdend met het feit dat haatzaaiende uitlatingen inbreuk maken op en vaak inbreuk maken op het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op non-discriminatie, die van essentieel belang zijn voor het beschermen van de menselijke waardigheid van degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen en om ervoor te zorgen dat zij niet worden uitgesloten van het publieke debat;

Bevestigend zijn diepe gehechtheid aan de bescherming van het recht op vrijheid van meningsuiting, dat een van de essentiële grondslagen is van een democratische en pluralistische samenleving, zoals gewaarborgd door Artikel 10 van het Verdrag, dat de vrijheid beschermt om een mening te hebben en om informatie en denkbeelden te ontvangen en te delen, zonder inmenging van het openbaar gezag en ongeacht grenzen;

Benadrukkend dat de vrijheid van meningsuiting niet alleen van toepassing is op informatie of ideeën die gunstig worden ontvangen of als onschuldig of onverschillig worden beschouwd, maar ook op informatie of ideeën die de staat of een deel van de bevolking beledigen, shockeren of verontrusten;

Eraan herinnerend dat de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting plichten en verantwoordelijkheden met zich meebrengt en dat elke beperking van dit recht strikt in overeenstemming moet zijn met
Artikel 10, lid 2, van het Verdrag, moet dus strikt worden uitgelegd en voldoet aan de vereisten van rechtmatigheid, noodzakelijkheid en evenredigheid ten opzichte van de legitieme doelstellingen;

Erkennende dat uitingen die gericht zijn op de vernietiging van een van de rechten en vrijheden die in het Verdrag zijn vastgelegd, geen bescherming genieten krachtens dit Verdrag, overeenkomstig artikel 17 inzake het verbod van misbruik van rechten;

We zijn ons ervan bewust dat haatzaaiende taal op verschillende manieren wordt gedefinieerd en begrepen op nationaal niveau, op Europees en internationaal niveau, en dat het van cruciaal belang is om een gemeenschappelijk begrip te ontwikkelen van het concept, de aard en de gevolgen van dit fenomeen en om effectievere beleidsmaatregelen en strategieën te ontwikkelen om het aan te pakken;

Overwegend dat maatregelen ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen passend en proportioneel moeten zijn aan de ernst van de uiting ervan; sommige uitingen van haatzaaiende uitlatingen rechtvaardigen een strafrechtelijke reactie, terwijl andere een civiel- of bestuursrechtelijke reactie vergen, of aangepakt moeten worden met maatregelen van niet-juridische aard, zoals educatie en bewustmaking, of een combinatie van verschillende benaderingen en

maatregelen;

Benadrukkend dat lidstaten, in het licht van hun positieve verplichting om de daadwerkelijke uitoefening van fundamentele vrijheden te waarborgen en schendingen van de mensenrechten te voorkomen, haatzaaiende uitlatingen moeten aanpakken en een veilige en stimulerende omgeving voor publiek debat en communicatie moeten garanderen, ook wanneer deze plaatsvinden op platforms of via andere diensten die worden beheerd door particuliere actoren;

Erkennend dat aanstootgevende of schadelijke vormen van meningsuiting die niet ernstig genoeg zijn om op grond van het Verdrag rechtmatig te worden beperkt, dienen te worden aangepakt met maatregelen van niet-juridische aard;

De cruciale rol benadrukkend die de media, journalisten en andere soorten publieke waakhonden spelen in democratische samenlevingen en het feit dat zij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen door haatzaaiende uitlatingen bloot te leggen, erover te berichten, ze te bekritiseren en te veroordelen, alsook door kanalen en fora te bieden voor tegenspraak en in bredere zin bij te dragen aan pluralisme en maatschappelijke cohesie;

Ervan bewust dat internetbemiddelaars het publieke debat kunnen faciliteren, met name via de digitale hulpmiddelen en diensten die zij beschikbaar stellen, maar tegelijkertijd benadrukkend dat die hulpmiddelen en diensten gebruikt kunnen worden om snel en breed een verontrustende hoeveelheid haatzaaiende uitlatingen te verspreiden, en benadrukkend dat internetbemiddelaars ervoor moeten zorgen dat hun activiteiten geen negatieve gevolgen hebben of faciliteren voor de mensenrechten online en dat zij dergelijke gevolgen moeten aanpakken wanneer ze zich toch voordoen;

Erkennend dat wetgevende en beleidsmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van online haatzaaiende uitlatingen regelmatig moeten worden geëvalueerd om rekening te houden met de snelle ontwikkeling van technologie en onlinediensten en, breder gezien, digitale technologieën en hun invloed op informatie- en communicatiestromen in hedendaagse democratische samenlevingen; en erkennend dat bij dergelijke evaluaties rekening moet worden gehouden met de dominantie van bepaalde internetbemiddelaars, de machtsongelijkheid tussen sommige digitale platforms en hun gebruikers, en de invloed van deze dynamiek op democratieën;

In het licht van de voorgaande overwegingen concluderend dat er behoefte is aan een allesomvattende aanpak om haatzaaiende uitlatingen zowel offline als online effectief te voorkomen en te bestrijden, bestaande uit een coherente strategie en een breed scala aan wettelijke en niet-wettelijke maatregelen die rekening houden met specifieke situaties en bredere contexten;

Erkennend het belang van samenwerking tussen meerdere belanghebbenden en de sleutelrollen die overheidsinstellingen en particuliere en niet-gouvernementele belanghebbenden kunnen spelen bij het identificeren en implementeren van maatregelen om haatzaaiende uitlatingen te voorkomen en te bestrijden, een cultuur van inclusiviteit te bevorderen en degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen te helpen hun rechten te laten gelden;

Voortbouwend op bestaande verdragen van de Raad van Europa en andere relevante normeringsinstrumenten, en voortbouwend op de relevante jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en de bevindingen en aanbevelingen van de toezichthoudende organen van de Raad van Europa, met name Aanbeveling Rec(97)20 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over “haatzaaiende uitlatingen”, Aanbeveling Rec(97)21 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de media en de bevordering van een cultuur van tolerantie en algemene beleidsaanbeveling nr. 15 over de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen van de Europese Commissie tegen racisme en intolerantie, en kennisnemend van de bredere internationale en Europese normen op het gebied van de mensenrechten;

Met als doel om iedereen die geconfronteerd wordt met de complexe taak van het voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen, ook in de online omgeving, van richtlijnen te voorzien.

Beveelt de regeringen van de lidstaten aan om:

1. alle noodzakelijke maatregelen nemen om een snelle en volledige uitvoering van de principes en richtlijnen die bij deze aanbeveling zijn gevoegd;

2. passende maatregelen nemen om de nationale mensenrechteninstellingen, gelijkheidsorganen, maatschappelijke organisaties, de media, internet tussenpersonen en andere belanghebbenden om de maatregelen te nemen die voor hen zijn uiteengezet in de principes en richtlijnen die bij deze aanbeveling zijn gevoegd;

3. de mensenrechten en fundamentele vrijheden in de digitale omgeving beschermen, onder meer door samen te werken met internetbemiddelaars, in overeenstemming met Aanbeveling CM/Rec(2018)2 over de rollen en verantwoordelijkheden van internet tussenpersonen en andere toepasselijke normen van de Raad van Europa;

4. de doelstellingen van deze aanbeveling op nationaal, Europees en op internationaal niveau en voeren een dialoog en samenwerking met alle belanghebbenden om die doelen bereiken;

5. Zorg ervoor dat deze aanbeveling wordt vertaald naar nationale, regionale en minderheidslanden. talen, en zo breed mogelijk verspreid via alle toegankelijke middelen tussen bevoegde autoriteiten en belanghebbenden;

6. de status van de uitvoering van deze aanbeveling regelmatig te evalueren met het oog op om de impact ervan te vergroten en het Comité van Ministers te informeren over de maatregelen de door de lidstaten en andere belanghebbenden genomen maatregelen, de geboekte vooruitgang en eventuele resterende tekortkomingen.

Bijlage bij aanbeveling CM/ Rec(2022)16

Principes en richtlijnen voor een alomvattende aanpak van de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen

1. Reikwijdte, definitie en aanpak

1. Het doel van de volgende principes en richtlijnen is om de lidstaten en andere relevante belanghebbenden bij het op alomvattende wijze voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen, ook in de onlineomgeving, om een doeltreffende bescherming tegen haatzaaiende uitlatingen te waarborgen binnen het kader van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat.

2. Voor de doeleinden van deze aanbeveling wordt onder haatzaaiende uitlatingen verstaan alle vormen van haatzaaien. van meningsuiting die aanzet tot, bevordert, verspreidt of rechtvaardigt geweld, haat of discriminatie tegen een persoon of een groep personen, of die hen denigreert, vanwege hun werkelijke of toegekende persoonlijke kenmerken of status zoals “ras”,[2] kleur, taal, religie, nationaliteit, nationale of etnische afkomst, leeftijd, handicap, geslacht, genderidentiteit en seksuele geaardheid.

3. Omdat haatzaaiende taal een breed scala aan haatdragende uitingen omvat die in ernst variëren, Gezien de schade die ze veroorzaken en de impact ervan op leden van bepaalde groepen in verschillende contexten, dienen lidstaten ervoor te zorgen dat er een reeks goed afgestemde maatregelen wordt genomen om haatzaaiende uitlatingen effectief te voorkomen en te bestrijden. Een dergelijke alomvattende aanpak moet volledig in lijn zijn met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de relevante jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (het Hof) en moet onderscheid maken tussen:

A. i. haatzaaiende uitlatingen die volgens het strafrecht verboden zijn; en

ii. haatzaaiende uitlatingen die niet de ernst hebben die vereist is voor strafrechtelijke aansprakelijkheid, maar die desondanks onder het burgerlijk of administratief recht vallen; en

B. aanstootgevende of schadelijke vormen van meningsuiting die niet ernstig genoeg zijn om op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens rechtmatig te worden beperkt, maar die niettemin om alternatieve reacties vragen, zoals hieronder uiteengezet, zoals: tegenspraak en andere tegenmaatregelen; maatregelen ter bevordering van de interculturele dialoog en het begrip, onder meer via de media en sociale media; en relevante educatieve, informatie-uitwisselings- en bewustmakingsactiviteiten.

4. Bij het beoordelen van de ernst van haatzaaiende uitlatingen en het bepalen van het type aansprakelijkheid, indien van toepassing, Als een uiting van welke aard dan ook aan een specifieke uiting moet worden toegeschreven, moeten de autoriteiten van de lidstaten en andere belanghebbenden, met inachtneming van de richtlijnen in de relevante jurisprudentie van het Hof, rekening houden met de volgende factoren en de wisselwerking daartussen: de inhoud van de uiting; de politieke en sociale context ten tijde van de uiting; de intentie van de spreker; de rol en status van de spreker in de samenleving; de wijze waarop de uiting wordt verspreid of versterkt; het vermogen van de uiting om schadelijke gevolgen te hebben, met inbegrip van de dreiging van dergelijke gevolgen; de aard en omvang van het publiek en de kenmerken van de doelgroep.

5. Om haatzaaiende uitlatingen te voorkomen en te bestrijden, moeten de lidstaten een een alomvattende aanpak, het voorbereiden en implementeren van brede beleidslijnen, wetgeving, strategieën of actieplannen, het toewijzen van passende middelen voor de implementatie daarvan en het betrekken van de verschillende belanghebbenden die in sectie 3 van deze bijlage worden genoemd.

6. Bij het voorbereiden en uitvoeren van dergelijk beleid, wetgeving, strategieën of actieplannen tegen haatzaaiende uitlatingen moeten de lidstaten de nodige aandacht besteden aan het belang van:

A. verduidelijken welke vormen van meningsuiting buiten de bescherming vallen die de vrijheid van meningsuiting biedt;

B. het nastreven van een principiële, op mensenrechten gebaseerde benadering die rekening houdt met de specifieke kenmerken van verschillende media en digitale technologieën en de potentiële impact van haatzaaiende uitlatingen die via deze technologieën worden verspreid op de beoogde personen en groepen;

C. een gezamenlijke en samenwerkende aanpak met meerdere belanghebbenden hanteren vanwege de multidimensionale aard van haatzaaiende uitlatingen;

D. ervoor zorgen dat alle relevante belanghebbenden op de hoogte zijn van en gevoelig zijn voor de cumulatieve effecten van haatzaaiende uitlatingen die op meerdere gronden zijn gebaseerd, waaronder de noodzaak van een leeftijds- en gendergevoelige aanpak; en

e. Actief contact zoeken met degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen en hun perspectieven verwerken in wetten, beleid en andere reacties op haatzaaiende uitlatingen.

2. Juridisch kader

7. Om haatzaaiende uitlatingen in zowel offline als online omgevingen te voorkomen en te bestrijden, dienen lidstaten te zorgen voor een alomvattend en doeltreffend juridisch kader, bestaande uit adequaat afgestemde bepalingen in het burgerlijk, bestuurs- en strafrecht. Strafrecht mag alleen in laatste instantie worden toegepast en alleen bij de meest ernstige uitingen van haat.

8. Voor zover dit wettelijk kader het mogelijk maakt dat er beperkingen worden opgelegd aan de Bij de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de wetgeving volledig voldoet aan de vereisten van artikel 10, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de relevante jurisprudentie van het Hof, en dat deze de rechterlijke en andere autoriteiten in staat stelt deze toe te passen in overeenstemming met die vereisten, waaronder die van de toegankelijkheid, voorzienbaarheid en nauwkeurigheid van de wet, en rekening te houden met de factoren voor de beoordeling van de ernst van haatzaaiende uitlatingen die in lid 4 hierboven worden genoemd.

9. De lidstaten moeten doeltreffende juridische en praktische waarborgen inbouwen tegen elk misbruik van wetgeving inzake haatzaaiende uitlatingen, met name om het publieke debat te belemmeren en kritische stemmen, politieke tegenstanders of personen die tot minderheden behoren, het zwijgen op te leggen.

10. De lidstaten moeten gelijkheidsorganen, nationale mensenrechteninstellingen en maatschappelijke organisaties die een legitiem belang hebben bij de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen de bevoegdheid geven om degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen bij te staan en te vertegenwoordigen in gerechtelijke procedures en om gerechtelijke stappen te ondernemen met betrekking tot haatzaaiende uitlatingen, ook, indien van toepassing, in hun eigen naam.

Strafrecht

11. De lidstaten moeten in hun nationale strafrecht duidelijk en specifiek definiëren welke uitingen van haatzaaiende taal strafrechtelijk vervolgd kunnen worden, *zoals:*

A. het publiekelijk aanzetten tot het plegen van genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden;

B. het publiekelijk aanzetten tot haat, geweld of discriminatie;

C. racistische, xenofobe, seksistische en LGBTI-fobische bedreigingen;

D. racistische, xenofobe, seksistische en LGBTI-fobische openbare beledigingen onder voorwaarden zoals die specifiek voor online beledigingen zijn vastgelegd in het Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake cybercriminaliteit betreffende de strafbaarstelling van handelingen van racistische en xenofobe aard verricht via computersystemen (ETS nr. 189);

e. het publiekelijk ontkennen, trivialiseren en goedpraten van genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden; en

F. opzettelijke verspreiding van materiaal dat dergelijke uitingen van haatzaaiende taal bevat (zoals hierboven onder punt ae genoemd), met inbegrip van ideeën die gebaseerd zijn op raciale superioriteit of haat.

12. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat er doeltreffende onderzoeken worden uitgevoerd in gevallen waarin er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van haatzaaiende uitlatingen die strafbaar zijn volgens het strafrecht.

Burgerlijk en bestuursrecht

13. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat er doeltreffende rechtsbescherming tegen haatzaaiende uitlatingen wordt geboden in het kader van hun burgerlijk recht en bestuursrecht, met name het algemene recht inzake onrechtmatige daad, het antidiscriminatierecht en het recht inzake bestuursrechtelijke delicten.

14. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat hun antidiscriminatiewetgeving van toepassing is op alle uitingen van haatzaaiende taal die verboden zijn krachtens het strafrecht, het burgerlijk recht of het bestuursrecht.

15. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat overheidsinstanties of -instellingen bij wet verplicht worden haatzaaiende uitlatingen en de verspreiding daarvan actief te voorkomen en te bestrijden en het gebruik van tolerante en inclusieve uitlatingen te bevorderen.

Wetgeving met betrekking tot online haatzaaiende uitlatingen

16. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat hun wetgeving ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen zowel offline als online haatzaaiende uitlatingen omvat en duidelijke en voorzienbare bepalingen bevat voor de snelle en doeltreffende verwijdering van online haatzaaiende uitlatingen die verboden zijn krachtens het strafrecht, het burgerlijk recht of het bestuursrecht.

17. De lidstaten moeten, in overeenstemming met Aanbeveling CM/Rec(2018)2, van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de rollen en verantwoordelijkheden van internetintermediairs, de taken en verantwoordelijkheden van statelijke en niet-statelijke actoren bij de aanpak van online haatzaaiende uitlatingen. Lidstaten dienen bovendien duidelijke regels en procedures te creëren voor effectieve samenwerking met en tussen deze actoren met betrekking tot de beoordeling en het onderzoek van online haatzaaiende uitlatingen die verboden zijn krachtens het strafrecht, civiel recht of bestuursrecht.

18. De lidstaten moeten van internetbemiddelaars die binnen hun rechtsgebied actief zijn, eisen dat zij de mensenrechten, met inbegrip van de wetgeving inzake haatzaaiende uitlatingen, eerbiedigen en dat zij in al hun activiteiten en beleidsmaatregelen de beginselen van due diligence inzake mensenrechten toepassen. Daarnaast moeten zij maatregelen nemen in overeenstemming met de bestaande kaders en procedures ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen.

19. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat er mechanismen zijn voor het melden van gevallen van online haatzaaiende uitlatingen aan overheidsinstanties en particuliere actoren, met inbegrip van internetbemiddelaars, en dat er duidelijke regels zijn voor de verwerking van dergelijke meldingen.

20. Verwijderingsprocedures en -voorwaarden, evenals de bijbehorende verantwoordelijkheden en aansprakelijkheidsregels die aan internetbemiddelaars worden opgelegd, moeten transparant, duidelijk en voorspelbaar zijn en deze procedures moeten onderworpen zijn aan een eerlijk proces. Ze moeten gebruikers het recht op een doeltreffende voorziening in rechte garanderen via transparant toezicht en tijdige, toegankelijke en eerlijke beroepsprocedures, die uiteindelijk onderworpen zijn aan onafhankelijke rechterlijke toetsing.

21. De lidstaten moeten rekening houden met de aanzienlijke verschillen in de omvang, aard, functie en organisatiestructuur van internetbemiddelaars bij het ontwerpen, interpreteren en toepassen van het wetgevingskader dat de aansprakelijkheid van internetbemiddelaars regelt, zoals voorzien in Aanbeveling CM/Rec(2018)2. over de rollen en verantwoordelijkheden van internetintermediairs, om te voorkomen dat er mogelijk onevenredige gevolgen zijn voor kleinere internetintermediairs.

22. De lidstaten moeten bij wet vastleggen dat internetbemiddelaars doeltreffende maatregelen moeten nemen om te voldoen aan hun plichten en verantwoordelijkheden om geen haatzaaiende uitlatingen toegankelijk te maken of te verspreiden die verboden zijn krachtens het strafrecht, het burgerlijk recht of het bestuursrecht. Belangrijke elementen voor de vervulling van deze taak zijn onder meer: snelle verwerking van meldingen van dergelijke haatzaaiende uitlatingen; onverwijld verwijderen van dergelijke haatzaaiende uitlatingen; naleving van de vereisten voor privacy en gegevensbescherming; het veiligstellen van bewijsmateriaal met betrekking tot haatzaaiende uitlatingen die volgens het strafrecht verboden zijn; het melden van gevallen van dergelijke criminele haatzaaiende uitlatingen aan de autoriteiten; het overdragen van bewijsmateriaal met betrekking tot criminele haatzaaiende uitlatingen aan de rechtshandhavingsdiensten, op basis van een bevel van de bevoegde autoriteit; het doorverwijzen van onduidelijke en complexe gevallen die nadere beoordeling vereisen naar bevoegde zelfregulerende of mederegulerende instellingen of autoriteiten; en het voorzien in de mogelijkheid om in onduidelijke en complexe gevallen voorlopige maatregelen te implementeren, zoals het verlagen van de prioriteit of het contextualiseren.

23. De lidstaten moeten bij wet vastleggen dat internetbemiddelaars en -autoriteiten de betrokken personen en instellingen een korte en precieze uitleg moeten geven over de redenen voor hun besluit om haatzaaiende uitlatingen te blokkeren, te verwijderen of de prioriteit ervan te verlagen, of om gemelde items niet te blokkeren, te verwijderen of de prioriteit ervan te verlagen.

24. De lidstaten moeten over een systeem beschikken voor de openbaarmaking van abonnementsgegevens in gevallen waarin de bevoegde autoriteiten hebben vastgesteld dat online haatzaaiende uitlatingen in strijd zijn met de wet en de auteurs en verspreiders onbekend zijn bij de bevoegde autoriteiten.
autoriteiten. Lidstaten moeten ervoor zorgen dat elke openbaarmaking van beschikbare informatie over hun identiteit in overeenstemming is met de Europese en internationale wetgeving inzake mensenrechten.

25. Lidstaten dienen regelmatig verslagen te publiceren met uitgebreide informatie en statistieken over online haatzaaiende uitlatingen, inclusief beperkingen op inhoud, en over verzoeken van overheidsinstanties aan platforms om content te verwijderen omdat het haatzaaiende uitlatingen betreft, die onderworpen zijn aan de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig Europese en internationale normen. Zij dienen bovendien bij wet vast te leggen dat relevante internetbemiddelaars verplicht zijn regelmatig transparantieverslagen op te stellen en te publiceren met uitgesplitste en uitgebreide gegevens over gevallen van haatzaaiende uitlatingen en beperkingen op inhoud.

26. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat onafhankelijke autoriteiten, in samenwerking met internetbemiddelaars, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden, de bestaande systemen voor inhoudsmoderatie regelmatig beoordelen en verbeteren om de opsporing, melding en verwerking van online haatzaaiende uitlatingen te verbeteren en tegelijkertijd de oorzaken van ongerechtvaardigde inhoudsbeperking en overmatige naleving weg te nemen.

27. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat hun wetgevingskader een wettelijke plicht voor media die online actief zijn, vastlegt om geen haatzaaiende uitlatingen te verspreiden die volgens de wet verboden zijn.

strafrecht, burgerlijk recht of bestuursrecht, dat zij passende voorzieningen treft voor het beperken of onmogelijk maken van de toegang tot dergelijke haatzaaiende uitlatingen die door derden in hun commentaarsecties of samenwerkingsruimtes op hun platforms worden geplaatst, en dat zij dergelijke beperkingen uiteindelijk onderwerpt aan onafhankelijke rechterlijke toetsing.

3. Aanbevelingen gericht aan belangrijke actoren

Ambtenaren, gekozen organen en politieke partijen

28. Ambtenaren, met name leidinggevenden, dienen, gezien hun invloedrijke positie, haatzaaiende uitlatingen te vermijden, te steunen of te verspreiden. Zij dienen te worden aangemoedigd om publiekelijk een cultuur van mensenrechten te bevorderen en haatzaaiende uitlatingen krachtig en onmiddellijk te veroordelen, met respect voor de vrijheid van meningsuiting en informatie, inclusief kritiek en informatie die de staat of een deel van de bevolking kan beledigen, shockeren of verontrusten.

29. Parlementen, andere gekozen organen en politieke partijen moeten worden aangemoedigd om Specifiek beleid voeren om haatzaaiende uitlatingen aan te pakken en te bestrijden, met name in de context van verkiezingscampagnes en in de debatten van vertegenwoordigende vergaderingen. Daartoe dienen zij een gedragscode in te voeren die voorziet in een interne klachten- en sanctieprocedure. Zij dienen tevens elke uiting die intolerantie kan aanwakkeren te vermijden en haatzaaiende uitlatingen openlijk te veroordelen.

Internet-bemiddelaars

30. Binnen hun plicht om te voldoen aan alle toepasselijke wetten en de mensenrechten te respecteren, moeten internetbemiddelaars uitingen van haatzaaiende taal die via hun systemen worden verspreid, identificeren en daartegen optreden in het kader van hun bedrijfsbeleid.
verantwoordelijkheid, in overeenstemming met aanbeveling CM/Rec(2016)3 over mensenrechten en bedrijfsleven en Aanbeveling CM/Rec(2018)2 over de rollen en verantwoordelijkheden van internetbemiddelaars.

31. Internetbemiddelaars moeten ervoor zorgen dat de wetgeving en normen inzake mensenrechten worden nageleefd. hun beleid en praktijken inzake moderatie van inhoud met betrekking tot haatzaaiende uitlatingen, dit expliciet vermelden in hun servicevoorwaarden en de grootst mogelijke transparantie garanderen met betrekking tot dat beleid, met inbegrip van de mechanismen en criteria voor moderatie van inhoud.

32. Internetbemiddelaars moeten hun reacties op inhoud die als haatzaaiende uitlatingen is aangemerkt, zorgvuldig afstemmen op basis van de ernst ervan, zoals beschreven in paragraaf 4 hierboven. Ook moeten ze alternatieven voor het verwijderen van inhoud in minder ernstige gevallen van haatzaaiende uitlatingen uitwerken en toepassen.

33. Internetbemiddelaars moeten alle mogelijke inspanningen leveren om ervoor te zorgen dat het gebruik van Automatisering of kunstmatige intelligentietools worden beheerd door menselijke moderators en contentmoderatie houdt rekening met de specifieke kenmerken van relevante juridische, lokale, culturele, sociaal-politieke en historische contexten. Om rekening te houden met specifieke kenmerken, zouden ze moeten overwegen om de contentmoderatie te decentraliseren.

34. Internetbemiddelaars moeten een voldoende aantal inhoudsmoderatoren aanstellen en ervoor zorgen dat ze onpartijdig zijn, over voldoende expertise beschikken, regelmatig worden getraind en passende psychologische ondersteuning ontvangen. Internetbemiddelaars dienen er bovendien voor te zorgen dat betrouwbare flaggers en factcheckers worden getraind in de mensenrechtennormen die van toepassing zijn op haatzaaiende uitlatingen.

35. Internetbemiddelaars moeten effectief samenwerken met maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen. Daarbij moet onder meer worden gedacht aan het verzamelen en analyseren van gegevens. Ook moeten zij hun inspanningen ondersteunen om beleid, werkwijzen en campagnes ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen te verbeteren.

36. Internetbemiddelaars, waaronder sociale media, zouden hun online-activiteiten moeten herzien. advertentiesystemen en het gebruik van microtargeting, contentversterking en aanbevelingssystemen en de onderliggende strategieën voor gegevensverzameling om ervoor te zorgen dat deze niet, direct of indirect, de verspreiding van haatzaaiende uitlatingen bevorderen of stimuleren.

37. Internetbemiddelaars zouden interne processen moeten ontwikkelen waarmee ze risico's voor de mensenrechten kunnen opsporen en voorkomen met betrekking tot de beoordeling en behandeling van haatzaaiende uitlatingen. Ook zouden ze zich regelmatig moeten onderwerpen aan onafhankelijke, uitgebreide en doeltreffende beoordelingen en audits van de impact op de mensenrechten.

Media

38. De media, journalisten en andere actoren dienen hun rol als publieke waakhond in een democratische samenleving te vervullen en bij te dragen aan het publieke debat; zij dienen de vrijheid te hebben om over haat en intolerantie te berichten en hun eigen rapportagetechnieken, -stijlen en -media te kiezen, op voorwaarde dat zij ernaar streven het publiek te voorzien van accurate en betrouwbare informatie.

39. De media en journalisten moeten worden aangemoedigd om een cultuur van tolerantie en begrip te bevorderen, in overeenstemming met Aanbeveling Rec(97)21 over de media en het bevorderen van een cultuur van tolerantie.

40. De publieke omroepen zouden hieraan een bijzonder substantiële bijdrage moeten leveren, gezien hun mandaat om alle lagen van de bevolking te dienen en de maatschappelijke cohesie te versterken. Ze mogen geen haatdragende taal gebruiken of verspreiden en, als onderdeel van hun publieke missie, moeten ze actief de dialoog en het begrip tussen groepen bevorderen en content uitzenden die op een positieve en ondersteunende manier de diversiteit aan stemmen en bronnen in de gemeenschap die ze dienen, weergeeft.

41. De media en journalisten dienen, in hun streven naar accurate en betrouwbare informatie, een denigrerende, stereotiepe beeldvorming van individuen, groepen en gemeenschappen te vermijden en een stem te geven aan diverse groepen en gemeenschappen in de samenleving, met name bij berichtgeving over zaken van specifiek openbaar belang en tijdens verkiezingsperiodes. Zij dienen vooroordelen te vermijden en geen onnodige verwijzingen naar persoonlijke kenmerken of status te maken.

42. Onafhankelijke nationale regelgevende instanties en mediaregulerende en/of zelfregulerende instanties zouden een positieve rol moeten spelen bij de aanpak van haatzaaiende uitlatingen. Ze zouden onafhankelijk van de overheid moeten zijn, publiekelijk verantwoording moeten afleggen en transparant moeten zijn in hun handelen. operaties.

Organisaties van het maatschappelijk middenveld

43. Maatschappelijke organisaties moeten worden aangemoedigd om specifiek beleid te ontwikkelen om haatzaaiende uitlatingen te voorkomen en te bestrijden en, waar passend en haalbaar, training te bieden aan hun medewerkers, leden en vrijwilligers. Maatschappelijke organisaties moeten ook worden aangemoedigd om onderling en met andere belanghebbenden samen te werken en te coördineren op het gebied van haatzaaiende uitlatingen.

4. Bewustwording, educatie, training en gebruik van tegenspraak en alternatieve toespraak

44. De lidstaten moeten doeltreffende strategieën opstellen en uitvoeren om de grondoorzaken van haatzaaiende uitlatingen te onderzoeken en aan te pakken. Hiertoe behoren desinformatie, negatieve stereotypering en stigmatisering van personen en groepen.

45. Als onderdeel van hun alomvattende aanpak om haatzaaiende uitlatingen te voorkomen en te bestrijden, moeten de lidstaten een reeks concrete maatregelen nemen om bewustwording, educatie, training, tegenspraak, alternatieve uitingen en interculturele dialoog te bevorderen, in overeenstemming met hun ervaring en kennis.

46. De lidstaten moeten het bewustzijn vergroten over de omvang van haatzaaiende uitlatingen en de schade die zij aan individuen, gemeenschappen en democratische samenlevingen als geheel toebrengen, de criteria die worden gebruikt om deze te beoordelen en manieren om deze tegen te gaan, met name door het aanmoedigen en het ondersteunen van initiatieven van relevante autoriteiten, nationale mensenrechteninstellingen, organen voor gelijke behandeling en organisaties uit het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van organisaties die personen of groepen vertegenwoordigen die waarschijnlijk het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen.

47. Lidstaten moeten ervoor zorgen dat mensenrechteneducatie, educatie voor democratisch burgerschap en media- en informatievaardigheden, die allemaal offline en online haatzaaiende uitlatingen moeten aanpakken, deel uitmaken van het algemene onderwijscurriculum.

48. De lidstaten moeten educatieve en bewustmakingsinitiatieven, programma's en gebruikersinstrumenten opzetten en versterken voor kinderen en jongeren, ouders en verzorgers, opvoeders, jeugdwerkers en vrijwilligers die met kinderen werken, die hen in staat stellen haatzaaiende uitlatingen te begrijpen en ermee om te gaan. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat kinderen en jongeren effectief kunnen deelnemen aan de uitwerking van dergelijke initiatieven, programma's en instrumenten.

49. De lidstaten moeten specifieke maatregelen nemen ter ondersteuning van formele en niet-formele educatieve activiteiten en culturele programma's voor het grote publiek die de betrokkenheid bij de mensenrechten als onderdeel van een pluralistische democratische samenleving versterken, kritisch denken aanmoedigen, gelijkheid en interculturele en interreligieuze dialoog bevorderen en de competenties versterken die nodig zijn om haatzaaiende uitlatingen te identificeren en tegen te gaan.

50. De lidstaten moeten doeltreffende en gerichte opleidingsprogramma's beschikbaar stellen voor iedereen die betrokken is bij het voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen, met inbegrip van de leden en het personeel van wetshandhavingsdiensten, veiligheidstroepen, diensten van het Openbaar Ministerie, de rechterlijke macht en het personeel van medische diensten en andere overheidsorganen, teneinde hen in staat te stellen het gebruik van haatzaaiende uitlatingen te herkennen en te vermijden, gevoelig te zijn voor de behoeften van personen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen en hen bij te staan bij het zoeken van verhaal, het gebruik ervan door anderen aan te pakken en te melden en de impact ervan op de getroffenen te beperken.

51. Lidstaten dienen bewustmakings- en opleidingsprogramma's te ondersteunen die gericht zijn op daders van haatzaaiende uitlatingen om hun vooroordelen en discriminerende handelingen en uitingen aan te pakken.
In voorkomende gevallen zou een rechtbank of openbaar ministerie deelname aan dergelijke programma's kunnen afdwingen als alternatieve straf, met als doel herstelrecht te bereiken.

52. De lidstaten moeten, zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de media, de opleiding van mediaprofessionals en journalisten aanmoedigen en ondersteunen als onderdeel van hun initiële en permanente opleiding. Zij moeten hen leren hoe zij haatzaaiende uitlatingen kunnen herkennen, melden en erop kunnen reageren, en hoe zij het gebruik en de verspreiding ervan kunnen vermijden. Meer in het algemeen moeten zij zich richten op de rol van journalisten en de media bij het bevorderen van een cultuur van mensenrechten en een inclusief publiek debat.

53. De lidstaten moeten publieke figuren, zoals politici, hoge functionarissen en religieuze, economische en maatschappelijke leiders, aanmoedigen om het gebruik van haatzaaiende uitlatingen krachtig en snel te veroordelen, tegenrede en alternatieve uitingen te gebruiken en het begrip tussen groepen te bevorderen, onder meer door solidariteit te betuigen met degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen.

54. De lidstaten moeten nationale mensenrechteninstellingen, gelijkheidsorganen, internetbemiddelaars, de media en maatschappelijke organisaties aanmoedigen en ondersteunen om tegenargumenten en alternatieve uitingen te creëren en te bevorderen en om degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen bij dit proces te betrekken, zonder inbreuk te maken op hun onafhankelijkheid.
De lidstaten moeten bovendien steun verlenen aan initiatieven voor capaciteitsopbouw en opleiding om de toegang tot de media te vergemakkelijken voor personen die tot minderheden of andere groepen behoren, onder meer door de oprichting van gemeenschapsmedia, organisaties voor minderheidsmedia en andere openbare fora waar dialoog tussen groepen kan plaatsvinden.

5. Ondersteuning voor degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen

55. De lidstaten dienen doeltreffende ondersteuningsmechanismen in te voeren die degenen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen helpen omgaan met de schade die zij lijden. Dergelijke mechanismen dienen psychologische, medische en juridische bijstand te omvatten, en kunnen maatschappelijke organisaties betrekken. Wat betreft haatzaaiende uitlatingen die verboden zijn krachtens het strafrecht, civiel recht of bestuursrecht, dienen de lidstaten waar nodig ook te voorzien in kosteloze rechtsbijstand. Er dient passende aandacht te worden besteed aan personen die tot minderheden en andere groepen behoren, en dergelijke mechanismen dienen een leeftijds- en genderbewuste aanpak te hanteren.

56. De lidstaten moeten, onder meer in samenwerking met organisaties uit het maatschappelijk middenveld, bewustmakings- en educatieve maatregelen treffen en uitvoeren voor personen en groepen die het doelwit zijn van haatzaaiende uitlatingen, om hen bewust te maken van hun rechten en de mogelijkheid om

schadevergoeding te verkrijgen via civiele, administratieve en strafrechtelijke procedures en van de bestaande ondersteuningsmechanismen. Dergelijke maatregelen moeten gemakkelijk toegankelijk en begrijpelijk zijn, ook in verschillende talen, en over het algemeen zijn afgestemd op de specifieke behoeften van relevante personen en groepen.

57. Lidstaten dienen het melden van haatzaaiende uitlatingen aan te moedigen en te faciliteren door doeltreffende mechanismen te creëren om alle juridische en niet-juridische belemmeringen voor dergelijke meldingen te identificeren en snel weg te nemen. Lidstaten dienen er tevens voor te zorgen dat personen die haatzaaiende uitlatingen melden, beschermd worden tegen nadelige behandeling of gevolgen als gevolg van het indienen van een klacht, en dat de daders sancties krijgen opgelegd in geval van hernieuwd slachtofferschap.

6. Monitoring en analyse van haatzaaiende uitlatingen

58. De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat hun beleid, wetgeving, strategieën en actieplannen tegen haatzaaiende uitlatingen gebaseerd zijn op bewijs en een leeftijds- en genderbewuste aanpak weerspiegelen. Daartoe dienen de lidstaten trends te identificeren, vast te leggen, te monitoren en te analyseren en ervoor te zorgen dat strafrechtelijke autoriteiten uitgesplitste gegevens over criminele haatzaaiende uitlatingen verzamelen en verspreiden, met inbegrip van gemelde en vervolgde gevallen en, voor zover mogelijk, de middelen voor de verspreiding ervan, de reikwijdte ervan en de verschillende uitingen en gronden van haatzaaiende uitlatingen en intersectionele haatzaaiende uitlatingen, in overeenstemming met de bestaande Europese normen inzake mensenrechten en gegevensbescherming. In dit verband dienen de lidstaten, waar nodig, samen te werken met relevante belangrijke belanghebbenden.

59. Daarnaast moeten de lidstaten, voor zover mogelijk, proberen gegevens over de percepties van slachtoffers en de waargenomen prevalentie van niet-criminele maar schadelijke uitlatingen te verzamelen en te verzamelen, in samenwerking met relevante belanghebbenden en in overeenstemming met de bestaande Europese normen op het gebied van mensenrechten en gegevensbescherming.

60. De lidstaten moeten passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat rechtshandhavingsdiensten klachten over haatzaaiende uitlatingen doeltreffend registreren en monitoren en dat zij een geanonimiseerd archief van klachten opzetten, in overeenstemming met de bestaande Europese normen op het gebied van mensenrechten en gegevensbescherming.

61. De lidstaten moeten gegevens, informatie en analyses over haatzaaiende uitlatingen en actuele trends openbaar maken, overeenkomstig de bestaande Europese normen op het gebied van mensenrechten en gegevensbescherming.

7. Nationale coördinatie en internationale samenwerking

62. Om de nationale coördinatie te garanderen, moeten de lidstaten regelmatig, inclusief en transparant overleg, samenwerking en dialoog voeren met alle relevante belanghebbenden.

63. De lidstaten dienen met elkaar samen te werken om consistentie in wettelijke normen en benaderingen voor het voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen te bevorderen, overeenkomstig de bepalingen van deze aanbeveling.

zich houden aan de relevante Europese en internationale instrumenten en deze op doeltreffende wijze implementeren, samenwerken met intergouvernementele organisaties en informatie en beste praktijken uitwisselen.

---

[1] Overeenkomstig artikel 10.2c van het reglement van orde voor de vergaderingen van de afgevaardigden van de ministers behoudt de Republiek Bulgarije zich het recht voor om, met inachtneming van het bepaalde in Hoofdstuk I “Toepassingsgebied, definitie en aanpak” van de Aanbeveling, al dan niet te voldoen aan de eisen van haar regering. Volgens uitspraak nr. 13/2018 van het Constitutionele Hof is de term ‘genderidentiteit’ onverenigbaar met de rechtsorde van de Republiek Bulgarije.

[2] Aangezien alle mensen tot dezelfde soort behoren, verwerpt het Comité van Ministers, net als de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie (ECRI), theorieën die gebaseerd zijn op het bestaan van verschillende "rassen". In dit document wordt de term "ras" echter gebruikt om ervoor te zorgen dat personen die over het algemeen en ten onrechte worden beschouwd als "behorend tot een ander ras", niet worden uitgesloten van de bescherming die wordt geboden door de wetgeving en de uitvoering van beleid ter voorkoming en bestrijding van haatzaaiende uitlatingen.